

ארץ אחת

ישראל למדינה דוֹלֵאוּמית.

מדינה אשר בה יהו הערבים מחר מיעוט עצום, ומחתיים רוב. פרשת קלקליה כבר הוכיחה שאי אפשר לגרשם — גם אילו רצה בכך מישהו. וההיסטוריה העולמית בחמישים השנים האחרונות מוכיחה כי אי אפשר להחזיקם כחוטבי עצים ושואבי מים, ללא אזרחות וללא זכויות.

רק כפול גמור יעלה בזאת על דעתו.

איננו רוצים להפוך את ישראל שלנו לרודיה שניה, לדרום-אפריקה שניה. וגם אילו רצינו — לא היינו יכולים לבצע זאת. אוכלוסיה ערבית מדוכאת בישראל, בת מיליון וחצי נפש, שאינה מזדהה עם המדינה, שאינה שותפת בה — תהרה סכנה נוראה לעצם קיומה.

כי היא תזדהה עם אויבי המדינה, מסביב. מחר היא תתמרמר. מחתיים היא תתקומם — או תשיג את מלוא זכויותיה.

לכן, מי שרוצה לספח את השטחים האלה כמות שהם, למדינה אחת, מוכרח לדגול במדינה דוֹלֵאוּמית.

מדינה שבה יהיה שוויון-זכויות ליהודים ולערבים, אזרחות שווה לכולם לאלתר, עם כל הכרוך בזה. מדינה בה יחליט הרוב על הכל — על העלייה, על הרכב הממשלה, על ענייני חוץ ופנים.

מי שמוכן לכך — כל הכבוד לו.

אך כרגע — זוהי אוטופיה. לפחות בעשור הקרוב, ואולי בדור הקרוב.

המיפגש ההיסטורי מאפשר כיום שכנות טובה. הוא מאפשר הסדר סביר. הוא מאפשר חיים בצוותא בארץ אחת.

אך אין הוא מאפשר, עדיין, מחיקה כה מוחלטת של כל ההבדלים הלאומיים, עד כי אפשר יהיה לחיות מייד במדינה אחת. לכך דרושים, לכל הפחות, שלבי ביניים.

★ ★ ★

איך חיים בארץ אחת, בלתי-חצויה, בלי חומות ובלי גדריתיל, מבלי לחיות במדינה אחת? יש המפצים את מילת-הקסם: "אוטונומיה".

וחושבים שהם נורא-נורא פיקחים. מה פירושה של סיסמה זו?

פירושה: לספח את השטחים, מבלי לתת ליושביהם אזרחות בישראל. להניח לתעדה ממונה של קהילינגים לנהל את ענייניהם הפנימיים — חינוך, בריאות, וכיוצא באלה. האם מאמין מישהו כרצינות כי העולם ירומה על-ידי אחיזת-עניינים זו?

הערבים עצמם לא יבינו שוהו מעשה-מירמה, ולא יתקוממו נגדו תוך שנתיים-שלוש? שהעולם הערבי ישים עימו, במקום לראות בו השפלה מרושעת?

יש לטכסס זה שם בעולם, שם שכבר עלה באופן אוטומטי בפי עשרות עתונאים וזרים כששמעו לראשונה על רעיון מחוכם זה:

"באנוס טאן".

באנוס טאן — פירושו אזור שבו כולאים השליטים הגזעניים של דרום-אפריקה את הכושים, בני שבטי הבאנטו. הם טוענים שאלה הם אזורים עצמאיים, המבטאים את ישות בני-השבטים. אך כל ילד בעולם יודע שאלה אינם אלא מתנות-ריכוזי מדולדלים ומדוכאים. כדואי, גם אנחנו יכולים להקים מעין "ערביסטאן" כזה. בודאי נגהה מן ההתחכמות.

אבל האם נחזיק בו? האם לא ניצור כאן בעייה קולוניאלית חדשה, שתמרר את חיינו לדורות? האם לא נניח את היסוד למלחמת-שיחורר אמיתית — נגדנו?

אי אפשר לפתור בעיות היסטוריות גדולות באמצעות התחכמויות. מי שמאמין בכך, מעיד על עצמו שאינו מבוהר.

★ ★ ★

כדי לחיות בארץ אחת, בצורה שתאפשר בסחון-אמת, ושלום-אמת, בין שני עמים, יש לספק את הצרכים הלאומיים האמיתיים של שניהם.

פירושו של דבר: פדרציה.

מאז בריאת העולם ועד היום, לא נמצא עוד פתרון אחר. לשם כך צריכים לעזור לערביי הארץ להקים מדינה משלהם.

לא מדינה-מדומה, שתהיה הסוואה לשיעבוד. לא מיבנה-רמיה, שיתמוטט מחר כבניין קלפים. אלא מדינה אמיתית, שהערבים יוכלו להתגאות בה, להזהות עימה.

מדינה זו תקבל על עצמה מיגבלות, שמקרן במציאות של ארץ אחת, במציאות של הפדרציה.

היא לא תוכל לפרוש מן הפדרציה, בלי הסכמת הצד השני.

היא לא תוכל לבוא בקשר מדיני או צבאי עם מדינה אחרת, בלי הסכמת הצד השני. היא תתקשר בקשרים מדיניים, כלכליים וצבאיים עם מדינות-אחרות.

יהודים? ערבים? אין לדעת אך כולם ירושלמים בעיר שהתאחדה - סוף סוף

(המשך מעמוד 3)

יתכן שתהיה, פה ושם, תקרית. או מה?

יתכן שנצטרך לשאת, פה ושם, בסיכון בטחוני. מה חשיבותו, לעומת הסיכוי הבטחוני?

★ ★ ★

כי זהו אשר קרה בירושלים, וזהו עיקר המהפכה:

הגבול שחצה אותה במשך 19 שנה — הפך ביום מנוח.

מגוחך בעיני אותם שישבו אתמול משני עבריו.

כה מגוחך, עד כי אי אפשר כלל להעלות על הדעת שיחזור אי פעם לקדמותו.

אתמול היה נדמה כאילו רחוב בן-יהודה ושעריפו שוכנים בשני כוכבי-לכת שונים. היום נתגלתה העובדה הפשוטה כי מפרידות ביניהם כמה מאות מטרים.

זהו הגילוי הגדול.

מחר יקרה אותו הדבר בכל רחבי ארץ-ישראל — אם נפיל את המחיצות.

הגבול שחצה אותה במשך 19 שנה, כפצע שותת-דם — ייפך לאנאכרוניזם נתעב.

בעיני אותם שישבו אתמול משני עבריו.

וכמה שבועות אחרי היעלמו — לא יעלה עוד איש מבני הארץ על דעתו שהמצב יוכל לחזור לקדמותו.

הילד שיסע מטולכרם לנתניה, מרחק כמה דקות, כדי לטבול בים — לעולם לא ירצה כי מסך-הברזל יירד מחדש.

בן-רמאללה שיאכל דגים טרי — לא ירצה לחזור לאתמול.

סוחר בשכם, שיקבל את סחורתו דרך נמל חיפה — יקלל כל מי שיציע לו לקבלה, מחוץ לדרך בירות-דמשק-עמאן.

כך תיווצר מציאות חדשה, אנושית.

ושום סיסמות של אתמול אינן יכולות לעמוד מול מציאות חדשה, אחרי שזו חדרה לתודעת בני-אדם.

★ ★ ★

מחיקת הגבול של אתמול, איחוד הארץ — אין פירושה צירוף השטחים למדינת-ישראל כמות שהיא.

מי שמציע זאת, אינו יודע מה הוא שח.

אוי, גרוע יותר: הוא יודע זאת, אך הוא מקוה כי זולתו לא יבין.

צירוף השטחים, כמות שהם, למדינה, כמות שהיא, פירושה: הפיכת

חוייה לילדים

היה הביקור החופשי והבלתי-חפוז הראשון בעיר העתיקה, כאשר כל משפחה כלה לשבת באופן רגוע בבית-קפה קטן באחת הסימטאות, ונהנתה משמחת האיחוד של שני חלקי-העיר, שהיתה לעיר אחת.

חוייה לילדים

סיפקו נשים ערביות, שיצאו לראשונה מאז 19 שנים, מתוך חומות העיר-העתיקה, מערבה. עד מהרה התרגלו כולם, איש לרעהו, אל השכנים שבאו כאילו מעולם רחוק וזר, אך למעשה קרוב כל כך.